

İçindekiler

ÖNSÖZ	1
GİRİŞ	3
Dünyada Aile Hekimliği Uygulamalarından Örnekler	7
Türkiye'de Aile Hekimliği Uygulamasına Genel Bakış: Türk Eczacıları Birliği Raporu	19
SONUÇ	39
EK 1: AİLE HEKİMLİĞİ PİLOT UYGULAMASI HAKKINDA KANUN	43
EK 2: AİLE HEKİMLİĞİ UYGULAMALARI VE SERBEST ECZACILARA YANSIMALARINA İLİŞKİN SORU FORMU ÖRNEĞİ	49
KAYNAKÇA	52

© Türk Eczacıları Birliği, Raporlar Dizisi -3, 2009.

Hazırlayanlar

Ecz. Mukaddes Harmancı

Serkan Mercan

Ecz. Meriç Kalaycıođlu

1.000 adet basılmıştır.

KISALTMALAR:

ABHS: Aile Hekimliği Bilgi Sistemi

AÇS/AP: Ana Çocuk Sağlığı Aile Planlaması Merkezi

AH: Aile Hekimi

ASM: Aile Sağlığı Merkezi

DSÖ/WHO: Dünya Sağlık Örgütü

SB: Sağlık Bakanlığı

SSGSS: Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

TSM: Toplum Sağlığı Merkezi

TEB: Türk Eczacıları Birliği

UEMO: Avrupa Tıp Örgütleri Birliği (Union of European Medical Organizations)

VSD: Verem Savaş Dispanseri

TANIMLAR:

Temel Sağlık Hizmeti: Temel sağlık hizmeti genel anlamıyla koruyucu sağlık hizmetlerini önemli bir oranda kapsayan, esasen birinci basamakta verilen, birinci basamak sağlık hizmetini de içinde barındıran sağlık hizmetidir.

Birinci Basamak Sağlık Hizmeti: Toplum sağlığına yönelik hizmetler ile bireysel koruyucu, tanı koyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetleridir. Kişilerin sağlık sisteminden ilk hizmeti alış noktasıdır.

Birinci Basamak Sağlık Kuruluşu: Hastane müdahalesi gerektiren acil durumlar (trafik kazası, travma, kalp krizi vb) dışında, hastanın ilk temasa geçtiği sağlık personelinin bulunduğu ve genellikle kişinin yaşadığı toplumsal çevre içinde bulunan sağlık kuruluşudur.

Birinci Basamak Hekimi: Hangi disiplinden olursa olsun birinci basamak sağlık kurumunda çalışan hekimdir.

Aile Sağlığı Merkezi/Aile Sağlığı Birimi: Aile doktorlarının hizmet verdikleri sağlık kuruluşlarıdır.

Genel Pratisyen/Aile Hekimliği Uzmanı: Genel Pratisyenler / Aile Hekimliği Uzmanları, disiplinin prensiplerine göre eğitilmiş uzman klinisyenlerdir. Yaş, cinsiyet ve hastalığa bakmaksızın her kişiye öncelikli olarak kapsamlı ve devamlı hizmet vermekle sorumlu kişisel doktorlardır. Kişilere ailelerini, toplumlarını ve kültürlerini göz önünde tutarak hizmet verirler. Toplumla ilişkin mesleki sorumluluk taşırlar ve toplum sağlığı merkezleri ile işbirliği içinde hizmet verirler.

Aile Doktoru/Aile Hekimi: Aile hekimliği uygulaması yapan aile hekimliği uzmanları ve geçiş dönemi boyunca öngörülen eğitimleri alan diğer hekimlerdir.

Aile Sağlığı Elemanı: Aile hekiminin/Aile dış hekiminin yanında en az bir kişi olmak üzere çalışacak olan sağlık personelidir. Bu kişi veya kişiler çalışma koşullarının özelliğine göre ebe, hemşire, sağlık memuru, acil tıp teknisyeni, tıbbi sekreter veya laboratuvar teknisyeni olabilir. Hemşire ve sağlık memurunun yaptığı işler dışında basit laboratuvar tetkiklerini yapabilecek ve aile sağlığı merkezindeki tıbbi sekreterlik işlerini yürütebilecek şekilde yetiştirilmiş kişidir. Toplum Sağlığı Merkezi: Her ilçede en az bir tane olmak üzere görev yapan, toplum sağlığı ve idari hizmetler ile eğitim ve denetim faaliyetlerini yürütecek olan sağlık merkezleridir. Halkın sağlık eğitimi, bulaşıcı hastalıklarla savaş, çevreye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri, okul sağlığı hizmetleri, aşı ve aile planlaması araçları dağıtımı ve yaygın bağışıklama hizmetleri, laboratuvar, radyoloji ve diğer tanı hizmetleri, sağlık personelinin hizmet içi eğitimi, adli tabiplik, toplum taramaları, ve tıbbi istatistiklerin toplanması bu merkezler tarafından aile hekimleri ile eşgüdüm içinde yürütülür.

Toplum Sağlığı Uzmanı/Toplum Sağlığı Hekimi: Toplum sağlığına ve çevreye yönelik sağlık hizmetleri, idari görevler ve verilen diğer görevleri uygulayan Halk Sağlığı / Toplum Sağlığı Uzmanları ve geçiş dönemi boyunca öngörülen eğitimleri alan diğer hekimlerdir.